

Sygn. akt IV U 1119/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Urbańska-Woike
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Krajewska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy M. D.

przy udziale zainteresowanej M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia i o ustalenie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia

na skutek odwołań M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 14 lipca 2017 r. nr (...) - (...) Decyzja nr (...)

z dnia 14 lipca 2017 r. nr (...) - (...) Decyzja nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i a

/-/SSO B. Urbańska-Woike

Sygn. akt IV U 1119/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z 14 lipca 2017 r., znak : (...)nr (...) wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.) stwierdził, że M. D. od 20 kwietnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia u płatnika składek M. B.

Decyzją z dnia z 14 lipca 2017 r., znak : (...) nr (...) wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.) stwierdził, że M. D. od 20 kwietnia

2015 r. do dnia 31 grudnia 2016r. nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia u płatnika składek M.B.

W odwołaniach od powyższych decyzji M. D. odwołała się do treści wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie IV U 2395/15, w którym Sąd orzekł o niepodleganiu skarżącej ubezpieczeniu społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u M.B. oraz do wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9 listopada 2016r. IV AUa 482/16 , którym została oddalona apelacja skarżącej. Jednakże , co podkreślono, w uzasadnieniu orzeczenia Sąd Apelacyjny stwierdził , iż skarżąca świadczyła pracę w oparciu o umowę o świadczenie usług (umowę zlecenia) , do której należy stosować przepisy kodeksu cywilnego o umowie zlecenia . Dlatego skarżąca jest objęta ubezpieczeniami społecznymi z tytułu pracy na podstawie umowy o świadczenie usług, gdyż zgodnie z treścią art. 83 par. 1 k.c. zawarta umowa nie wywołała skutku w postaci nawiązania stosunku pracy , lecz skutki właściwe dla tej umowy cywilno –prawnej .W ocenie skarżącej, błędne zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych jako pracownika wywarło skutek prawny w postaci uznania tego zgłoszenia jako podstawy do objęcia ubezpieczeniem z tytułu umowy o świadczenie usług ,w tym dobrowolnym chorobowym ubezpieczeniem społecznym/.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie.

Postanowieniem z dnia 17 października 2017 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie połączył sprawę o sygnaturze IV U 1119/17 oraz IV U 1120/17 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod numerem sprawy IV U 1119/17.

Zainteresowana poparła odwołanie .

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje :

M. D. i M. B. studiowały razem w (...) Szkole Wyższej na Wydziale (...). M. B. prowadziła jednoosobową działalność gospodarczą - Salon (...) w O., zaś M. D. była stałą klientką tego salonu. W dniu 18 lutego 2014 r. odwołująca została zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w W. jako przedstawiciel medyczny na podstawie umowy o pracę na zastępstwo z wynagrodzeniem 6.400 zł miesięcznie, następnie 1 lutego 2014 r. strony zawarły umowę o pracę na czas określony do 1 lutego 2017 r., a w dniu 18 kwietnia 2015 r. rozwiązały umowę o pracę na mocy porozumienia stron. W dniu 20 kwietnia 2015 r. M. D. zawarła z M. B. umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku specjalisty ds. marketingu i reklamy za wynagrodzeniem w wysokości 6.400 zł miesięcznie. Do jej obowiązków należało: pozyskiwanie nowych klientów; dbanie o nienaganny wizerunek firmy w prasie, telewizji, Internecie; organizacja sympozjum kosmetycznych dla klientek; tworzenie i opracowywanie systemu promocji i rabatów dla nowych i stałych klientów; negocjowanie i organizowanie materiałów marketingowych; sprzedaż usług Salonu w Internecie; poszukiwanie i ocenianie potencjalnych szans rynkowych dla sprzedaży towaru lub usług; prowadzenie analiz i badań rynku; przygotowanie oprawy graficznej materiałów reklamowych; kontakt z mediami, prasą i telewizją; raportowanie wykonanych zadań; analiza (...) rynku kosmetycznego; poszukiwanie najkorzystniejszych ofert współpracy z firmami kosmetycznymi i hurtowniami. M. D. została zatrudniona w nienormowanym czasie pracy i zobowiązana do dokumentowania efektywności pracy oraz do uczestniczenia w comiesięcznych spotkaniach pracowników firmy w jej siedzibie. W dniu zawarcia umowy o pracę odwołująca przedłożyła zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na stanowisku specjalisty ds. marketingu i reklamy. W momencie zawierania umowy o pracę z odwołującą, M. B. nie zatrudniała żadnego innego pracownika, a jej przychody z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej za rok 2014 r. wynosiły 36.254,00 zł. Z tytułu zawartej umowy o pracę M. D. została zgłoszona przez pracodawczynię do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. W styczniu 2015 r. M. B. uzyskała dochód w kwocie 2.061,58 zł, w lutym – 1.270,12 zł, w marcu - 879,69 zł, w kwietniu 2015 r. poniosła stratę w wysokości 1.504,95 zł, w maju stratę w wysokości 3.548,37 zł, w czerwcu 2015r. strata wyniosła 3.688,77 zł.

W dniu 25 czerwca 2015 r. lekarz stwierdził, że M. D. jest w 5-tym tygodniu ciąży, a od 29 czerwca 2015 r. przebywała ona na zwolnieniu lekarskim, zaś M. B. nie zatrudniła na jej miejsce innej osoby.

W maju 2015 r. M. D. roznosiła w Centrum Handlowym (...) w O. ulotki reklamujące salon kosmetyczny M. B. oraz przedstawiła ofertę tego salonu swoim znajomym. Również w maju 2015 r. w mieszkaniu P. P. doszło do spotkania

z M. D., która przez dwie godziny prezentowała ofertę salonu (...), zaś w salonie odbyła się prezentacja oferty, w której uczestniczyła M. B. i M. D.. W czerwcu 2015 r. w czasie wizyty w salonie kosmetycznym P. P. widziała przebywającą tam M. D.. M. D. przeprowadzała ankiety co do przedstawionych ofert. Sprawozdanie z wykonanych czynności przedkładała M. B. na koniec tygodnia.

Skarżąca zgłoszona była do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę z zainteresowaną do dnia 31 grudnia 2016r. Płatnik w dokumentach rozliczeniowych wykazał za skarżącą w okresie od 11 lipca 2015r. do 2 marca 2016r. zasiłek chorobowy, a od 3 marca 2016r. do 31 grudnia 2016r. zasiłek macierzyński.

(dowód : dokumenty zebrane w aktach ZUS, karty ciąży, księgi przychodów i rozchodów, zeznania świadków: M. C., P.P.M. T., J. P., M. W. (1), W. D., P. K., K. R. złożone w sprawie IV U 2395/15, zeznania odwołującej i zainteresowanej na rozprawie w dniu 19. 10.2017r.)

Działalność gospodarczą R. B. M. B. zakończyła z dniem 14 stycznia 2017r. Zaciągnęła kredyt na zakup swojego lokalu, który otworzyła w innej lokalizacji O. w ramach działalności nowoutworzonej spółki „(...)”, Sp. z o.o.

(dowód : dokument k. 343 akt ZUS, zeznanie zainteresowanej - nagranie z rozprawy z dnia 17 października 2017r.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z 24 września 2015 r., wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.) stwierdził, że M. W. (2) (obecnie D.) od 20 kwietnia 2015 r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z M.B.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 15 lutego 2016r. w sprawie IV U 2395/15, po rozpoznaniu sprawy na skutek wniesionego odwołania skarżącej od ww. decyzji odwołanie oddalił, uznając, iż zawarta pomiędzy stronami umowa o pracę była pozorna, a jako taka (art. 83 par. 1 k.c.) nie stanowi tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w sprawie III AUa 482/16 w wyroku z dnia orzekł o oddaleniu apelacji M. D..

Skarżąca w dniu 6 lutego 2017r. wywiodła skargę kasacyjną, kwestionując ustalenie sądu, iż umowa o pracę zawarta została dla pozoru. Następnie w dniu 20 lutego 2017r. skargę kasacyjną cofnęła.

(akta IV U 2395/16)

W dniu 29 maja 2017r. pełnomocnik skarżącej złożył do Zakładu wnioski o wydanie decyzji stwierdzającej podleganie M. D. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu i rentowemu oraz dobrowolnie chorobowemu, a także zdrowotnemu (?), w okresie od 20 kwietnia 2015 r. oraz o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od 11 lipca 2015r. W uzasadnieniu wskazał, iż w prawomocnym wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 15. 02.2016r. IV U 2395/15 orzeczono, iż powódka nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu. Nie oznacza to jednak, iż nie jest ona objęta ubezpieczeniami społecznymi, gdyż z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, oddalającego apelację skarżącej wynika, iż świadczyła ona pracę na rzecz M.B. na podstawie umowy o świadczenie usług. Błędne zgłoszenie jej do ubezpieczeń społecznych jako pracownika wywołało skutek w postaci uznania tego zgłoszenia jako podstawy do objęcia ubezpieczeniami z tytułu umowy o świadczenie usług.

Zaskarżonymi decyzjami z dnia 14 lipca 2017r. organ rentowy stwierdził, iż M. D. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek M.B. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu a także dobrowolnemu chorobowemu.

W treści uzasadnienia organ wskazał, iż nie doszło do zawarcia ważnej umowy zlecenia pomiędzy wnioskodawczynią a M. B. bowiem w rozpoznawanej sprawie chodziło wyłącznie o stworzenie pozorów nawiązania stosunku pracy. Podejmowane czynności były symulowane. Ponadto, nie doszło do błędnego zgłoszenia skarżącej do ubezpieczeń

społecznych , albowiem płatnik składek złożył dokumenty rejestrujące z kodem 0110 , właściwym dla pracownika . Powyższe było odzwierciedleniem zamiaru dokonania zgłoszenia właśnie z tego tytułu , co wynikało z postawy i argumentacji skarżącej podczas procesu w sprawie dotyczącej podlegania do ubezpieczeń społecznych z tytułu pracowniczego zatrudnienia. W konsekwencji złożony wniosek jest jedynie taktyką procesową . Dodatkowo organ rentowy podkreślił, iż z całokształtu uzasadnień wyroków Sądu Okręgowego w Olsztynie oraz Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wynika wręcz, iż umowa zawarta pomiędzy stronami była pozorna ,a strony podejmowały wyłącznie działania symulujące stosunek pracy . Brak było realnej , ekonomicznie uzasadnionej potrzeby zatrudnienia skarżącej zarówno w oparciu o umowę o pracę jak i w oparciu o umowę cywilnoprawną . Charakter wykazywanych czynności pozostaje także w sprzeczności z ideą umowy zlecenia .

(dowód : decyzje ;akta ZUS)

Zaineresowana nie sporządziła korekty dokumentów zgłoszeniowych skarżącej w kierunku wykazania innego tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym . Skarżąca nie złożyła wniosku o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu zatrudnienia u zainteresowanej w oparciu o umowę zlecenia.

(dowód : twierdzenia stron, nagranie rozprawy z dnia 17 października 2017r.)

Zamiarem stron nie było zawarcie z dniem 20 kwietnia 2015r. umowy o świadczenie usług, do której zastosowanie znajdują przepisy dotyczące umowy zlecenia.

(bezsporne)

Sąd Okręgowy zważył ,co następuje :

Odwołania uznać należy za niezasadne.

Zarówno z treści wniosku o objęcie ubezpieczeniami społecznymi z tytułu umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego odnośnie umowy zlecenia, jak i uzasadnienia odwołań od decyzji rozpoznawanych w niniejszej sprawie wynika jednoznacznie , iż oparte są one na twierdzeniu , iż charakter cywilnoprawny stosunku prawnego został przesądzony w uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie III AUa 482/16.

W ocenie Sądu jest to stanowisko nieprawidłowe .

Przede wszystkim podkreślić należy, iż ww. sprawa dotyczyła ustalenia podlegania skarżącej do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia pracowniczego . To ta kwestia stanowiła istotę sporu i rozpoznania przez sądy obu instancji i ona też była przedmiotem rozstrzygnięcia. Nie toczyło się zatem postępowanie dowodowe w zakresie ustalenia , czy, a jeśli tak jakiego innego rodzaju umowa wiązała wnioskodawczynię z M.B.. Zdziwienie zatem budzi stanowisko skarżącej , która fragmentowi uzasadnienia wyroku zapadłego przed Sądem II instancji nadała charakter kształtujący prawo w zakresie istnienia więzi cywilnoprawnej .

Z uwagi na przedmiot sporu w sprawie III AUa 482/16 Sąd w niniejszym składzie nie jest związany ewentualnym poglądem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, który dostrzega skarżącą, co do nawiązania pomiędzy stronami postępowania innego rodzajowo stosunku prawnego. Dodać należy, iż poglądem na płaszczyźnie teoretycznej , albowiem Sąd w niniejszym składzie takiej konkluzji nie zauważa. Uważna, nie wybiórcza, lektura uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 9 listopada 2016r. prowadzi do wniosku , iż Sąd ten uznał ,w ślad za Sądem Okręgowym w Olsztynie , iż umowa o pracę zawarta pomiędzy stronami była pozorna . O pozorności świadczy brak istnienia po stronie zainteresowanej realnej , uzasadnionej ekonomicznie potrzeby zatrudniania skarżącej na stanowisku specjalisty ds. marketingu i reklamy. Zatrudnienie wnioskodawczynie ocenione zostało jako nieracjonalne z uwagi na wysokość zaproponowanego w umowie o pracę wynagrodzenia w zderzeniu z rodzajem postawionych skarżącej zadań oraz potencjałem ekonomicznym zainteresowanej. Sąd Apelacyjny w Białymstoku zauważył słabą kondycję finansową M. B.jako przedsiębiorcy, zwrócił uwagę na brak własnego lokalu , a co za tym idzie raczej potrzebę

oszczędności a nie generowanie dodatkowych wydatków poprzez zatrudnienie nowego pracownika, zwłaszcza za wynagrodzeniem przewyższającym zyski. Sąd nie negował, iż zainteresowana wykonywała pewne czynności na rzecz działalności gospodarczej prowadzonej przez M. B., takie jak przygotowanie prezentacji, ankiety, roznoszenie ulotek, spotkania z klientami. Jednakże końcowo Sąd Apelacyjny ocenił je jako czynności faktyczne pozorowane, mające uprawdopodobnić istnienie stosunku pracy. Brak jest bowiem dowodów na wykonywanie pracy przez M. D. na rzecz M.B.. W świetle przeprowadzonych przez Sąd Apelacyjny rozważań trudno doszukać się stanowczych twierdzeń, iż z całą pewnością strony łączyła więź cywilnoprawna. Jedynie w jednym z fragmentów uzasadnienia wyroku Sąd ten zauważył, iż charakter wykonywanych czynności jest typowy „raczej” dla umowy o świadczenie usług niż umowy o pracę, odnosząc się tym samym do stanowiska Sądu Okręgowego. Zaznaczyć bowiem należy, iż Sąd Okręgowy w Olsztynie w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 lutego 2016r. w sprawie IV U 2395/15 wyraził pogląd, iż strony umowy o pracę – M. D. oraz M. B. złożyły swe oświadczenia dla pozorów, a była to pozorność kwalifikowana w tym sensie, iż pod pozorem umowy o pracę strony zawarły de facto cywilnoprawną umowę o świadczenie usług. Sąd nawiązał do stanowiska zawartego min. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2006 r. I UK 120/06, zgodnie z którym pozorność umowy o pracę (art. 83 KC w związku z art. 300 KP) ma miejsce nie tylko wówczas, gdy mimo jej zawarcia praca w ogóle nie jest świadczona, ale również wtedy, gdy jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę. (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 marca 2017 r. III AUa 1761/15).

W kontekście powyższego poglądu Sądu Okręgowego, którego wyraźnie ani stanowczo nie podzielił Sąd Apelacyjny w Białymstoku, zaznaczyć trzeba, iż treść art. 83 § 1 k.c. nie przesądza co do zasady o istnieniu ważnej umowy ukrywanej pod czynnością pozorowaną, tj. w tym wypadku umowy cywilnoprawnej.

Zgodnie z treścią art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności (np. zawarcie umowy sprzedaży w celu ukrycia darowizny). . A zatem druga pozorność (zdanie drugie) dotyczy sytuacji, gdy strony dokonują czynności prawnej pozorowej w celu ukrycia innej czynności prawnej (dysymulowanej), **której skutki prawne rzeczywiście chcą wywołać**.

A zatem niekiedy ważna może być w świetle art. 83 § 1 zdanie drugie KC czynność ukryta. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2016 r. II UK 460/15).

W wyroku z dnia 10 czerwca 2013 r. II PK 299/12 Sąd Najwyższy zawarł tezę, iż ważność czynności ukrytej ocenia się według jej właściwości. Czynność ukryta może być uznana za wywołującą skutki prawne, jeżeli spełnione są warunki jej ważności i jednocześnie nie ma podstaw do przyjęcia, że strony zmierzały do obejścia prawa (art. 58 § 1 KC). Art. 83 § 1 zdanie drugie in fine k.c. stwierdza jedynie, że ważność czynności dysymulowanej należy oceniać według właściwości tej czynności. W praktyce oznacza to, że czynność taka w pewnych sytuacjach może być ważna, w pewnych zaś nieważna. Proces badania musi przebiegać w kilku etapach. Po pierwsze, należy sprawdzić, czy oświadczenia woli wchodzące w skład czynności prawnej spełniają wymagania z art. 60 KC. Następnie należy ustalić, jaki rodzaj czynności prawnej został ukryty pod czynnością symulowaną, a dalej czy spełnione są wymogi dla danego typu czynności prawnej, w szczególności wymogi co do formy (także treści - w przypadku umowy o pracę wynikające z art. 22 KP). Jeżeli wszystkie te wymagania są spełnione, to czynność prawna dysymulowana jest ważna; jeżeli zaś brakuje któregośkolwiek z tych elementów, można mówić albo o nieważności czynności prawnej w całości, albo o jej nieważności w części.

W piśmiennictwie także przyjęto jednolicie, iż nieważność czynności pozorowej nie oznacza automatycznie ani nieważności czynności ukrytej, ani jej ważności. W takim przypadku mamy do czynienia z dwoma oświadczeniami woli: pozornym (**symulowanym**) oraz "ukrytym" (**dysymulowanym**). Ukryte oświadczenie woli stanowi element ukrytej (dysymulowanej) czynności prawnej. Zdaniem B. Lewaszkiewicz-Petrykowskiej, z czynnością ukrytą mamy do czynienia, jeśli spełnione są cztery warunki:

1) strony są zgodne co do treści czynności ukrytej;

2) akt dysymulowany jest współczesny (równoczesny) pozornemu (a nie późniejszy);

3) czynność dysymulowana jest treściowo różna od symulowanej;

4) akt dysymulowany jest tajny dla innych osób (B. Lewaszkiewicz-Petrykowska, w: System PrCyw, t. I, 1985, s. 662; też, Wady oświadczenia woli, s. 67).

Co istotne, podkreśla się, że wzmianka w art. 83 k.c. o "innej czynności prawnej" była konieczna do wskazania, że strony **chciały dokonać czynności prawnej o innej treści niż rzeczywiście ujawniona** (M. Kępiński, Pozorność w umowach, s. 1375, 1376), a tylko te oświadczenia ujawnione na zewnątrz są nieważne, które pozostają w kolizji z oświadczeniami ukrytymi (por. Z. Radwański, w: System PrPryw, t. 2, 2002, s. 390).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy zauważyć się godzi, iż strony nie wskazywały na okoliczności mogące doprowadzić do wniosku, iż czynności wykonywane przez skarżącą na rzecz zainteresowanej w okresie od 20 kwietnia 2015r. były w rzeczywistości świadczone w oparciu o umowę o świadczenie usług. W niniejszej sprawie było to dodatkowo trudne, bowiem wymagało przeprowadzania dowodów przeciwko osnowie dokumentu odzwierciedlającego czynność prawną, a więc uzewnętrznionej umowy o pracę (pisemna umowa o pracę oraz pozostałe dokumenty wystawiane w związku z zawarciem takiej umowy).

Zabrakło jednakże przede wszystkim zamiaru obu stron, aby taką umowę zawrzeć. W toku niniejszego postępowania utrzymywano konsekwentnie, iż zamiarem skarżącej i zainteresowanej było zawarcie wyłącznie umowy o pracę. Temu służyło zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych z tytułu pracowniczego zatrudnienia, takie stanowisko było także motywatorem do kontynuowania postępowania sądowego na poziomie Sądu II instancji oraz Sądu Najwyższego (kasacja ostatecznie została cofnięta). Rację ma zatem organ rentowy podkreślając, iż trudno w takiej sytuacji mówić o omyłkowym zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych z kodem ubezpieczenia 0110, czyli właściwym dla pracownika.

A przecież zgodnie z treścią art. 65 § 1 i 2 k.c.. Oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Zarówno skarżąca jak i zainteresowana przesłuchane w charakterze strony zgodnie utrzymywały, iż ich zamiarem nie było zawarcie umowy cywilnoprawnej. A zatem żadną miarą nie może być mowy o ważnej umowie desymulowanej.

Dodatkowo, w przypadku wykładni umów należy uwzględniać kontekst sytuacyjny, przyczyny zawarcia umowy, przyjmując, co do zasady, że strony działają racjonalnie. (art. 58 § 1 k.c.). W ocenie Sądu, brak wykazanej racjonalności nie pozostaje bez wpływu na ocenę ważności danej umowy, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku umowy o pracę.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, iż zawarcie nie tylko umowy o pracę, ale hipotetycznej umowy o świadczenie usług na tożsamy warunkach uznać należy za wysoce nieekonomiczne i nieuzasadnione. W ocenie Sądu, w oparciu o materiał dowodowy zebrany w aktach ZUS oraz w sprawie IV U 2395/15, brak jest dowodu, aby po stronie M.B. istniała uzasadniona, racjonalna potrzeba zatrudnienia czy pracownika czy zleceniobiorcy - na warunkach przeniesionych w całości z wykazywanej w poprzednim procesie umowy o pracę. Sąd w całości podziela argumentację zaprezentowaną przez sądy obu instancji w sprawie IV U 2395/15, (III AUa 482/16) w przedmiocie analizy okoliczności dotyczących zawarcia umowy o pracę. Pozostają one aktualne także w niniejszej sprawie. Stanowisko zaproponowane skarżącą w firmie było zbędne, za czym przemawia zła kondycja finansowa płatnika, prowadzenie dotąd działalności jednoosobowo oraz to, iż nielogiczne wydaje się zatrudnianie na podstawie umowy cywilnoprawnej na czas nie określony za wynagrodzeniem 6.400 zł miesięcznie osoby dla przeprowadzenia ankiet w zakresie najskuteczniejszej formy reklamy, przygotowania prezentacji czy też roznoszenia ulotek.

Podsumowując, w ocenie Sądu Okręgowego nie doszło do zawarcia pomiędzy stronami ważnej umowy o świadczenie usług (umowy zlecenia) , a jedynie strony stwarzały pozory nawiązania stosunku pracy , podejmowane czynności były jedynie czynnościami symulowanymi .

Na zakończenie warto zaznaczyć , iż zainteresowana jako płatnik składek nie złożyła korekty dokumentów zgłoszeniowych skarżącej , co także przemawia za brakiem woli zmiany tytułu zgłoszenia wnioskodawczyni do ubezpieczeń społecznych . Skarżąca z kolei nie złożyła wniosku o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym . Konstrukcja proponowana przez wymienioną o dorozumianym zgłoszeniu do ww. ubezpieczenia poprzez fakt opłacania składek na to ubezpieczenie jest nie do zaakceptowania na tle przepisu art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego , w świetle którego samo opłacanie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie powoduje ochrony ubezpieczeniowej. Nie można przyjąć dorozumianego oświadczenia zainteresowanej o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, gdyż brak do tego podstaw.

Sąd dał wiarę zgromadzonym w sprawie dokumentom finansowym , jako że ich prawdziwość nie budzi wątpliwości. Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków złożone w sprawie IV U 2395/15, niemniej nie świadczą one o zawarciu pomiędzy stronami umowy cywilnoprawnej. Stanowią dowód wyłącznie na rozdawanie przez skarżącą ulotek , czy przedstawianie przez nią oferty salonu kosmetycznego ,czy też jej obecności na spotkaniach z klientkami czy też w salonie kosmetycznym .Sąd dał wiarę relacjom stron w zakresie w którym twierdziły , iż ich wolą nie było zawarcie umowy zlecenia (o świadczenie usług) , albowiem są one w tym zakresie logiczne w kontekście przedmiotu sporu w sprawie IV U 2395/15.W pozostałym zakresie Sąd odmówił im wiarygodności jako sprzecznym z pozostałym materiałem dowodowym .

A zatem , mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji .

SSO Beata Urbańska-Woike